

Tocilizumab

Användningsområde

Standardbehandling vid ledgångsreumatism och barnreumatism om traditionella läkemedel inte har gett tillräckligt gott terapivar. Erfarenheter finns också från behandling av systemiska bindvävssjukdomar.

Preparat och verkningsätt

Tocilizumab (**RoActemra®**) finns i injektionsflaskor som innehåller 20 mg/ml tocilizumab samt i förfyllda sprutor, som innehåller 162 g tocilizumab.

Tocilizumab hör till gruppen biologiska läkemedel. Tocilizumab är en monoklonal antikropp, som binder till interleukin-6-receptorer (IL-6). IL-6 är ett cytokin som förmedlar reumatisk inflammation, precis som t.ex. TNF- α . I och med att tocilizumab blockerar IL-6 dämpas den reumatiska sjukdomens symptom, blodvärdena blir bättre och progressionen av ledsador avstannar eller bromsas upp.

Effekten ses mindre än två veckor efter påbörjad behandling. Erfarenheter visar att behandlingens effekt ser ut att vara långvarig. Tocilizumab ges helst i kombination med metotrexat, vilket kan förbättra behandlingens effekt. Ifall kombinationsbehandling inte är möjligt, kan tocilizumab också ges ensamt. Tillsvidare finns det bara få erfarenheter att tillgå om kombination med andra antireumatiska läkemedel än metotrexat. Tocilizumab får inte kombineras med andra biologiska läkemedel.

Den intravenösa administrationen av tocilizumab sker vanligen på sjukhus, och berättigar inte till FPA-ersättning. Med läkarutlåtande får man grundersättning (40 %) eller specialersättning (65 %) för förfyllda sprutor.

Dosering och administreringssätt

Tocilizumab kan ges till både vuxna och barn som intravenös infusion som räcker en timme. Doseringen är 8 mg per kilo kroppsvikt för vuxna. För barn är dosen 8–12 mg/kg och beräknas enligt patientens kroppsvikt och sjukdomens karaktär. Läkemedelstillverkarens anvisningar om administrering bör noggrant följas. Under infusionen kontrollerar sjukskötaren patientens tillstånd. Efter initialdosen fortsätter behandlingen med lika stora doser med fyra veckors intervall. Vid barnreumatism kan behandling ges varannan vecka om sjukdomen kräver det.

Vid behandling av vuxna med ledgångsreumatism är det möjligt att använda förfyllda sprutor, som patienten själv eller en närstående till patienten injicerar under huden. Man kan senare övergå till att injicera läkemedlet under huden i stället för att den injiceras intravenöst. Injektionen (162 mg) administreras varje vecka.

Biverkningar

Under infusionen kan huvudvärk, eksem och blodtryckshöjning förekomma. Allvarliga reaktioner är sällsynta.

Tocilizumab kan i någon mån öka benägenheten för infektioner. Behandling får inte sättas in om patienten har en akut infektionssjukdom eller en allvarlig kronisk infektionssjukdom. En aktivering av tuberkulos är i princip möjligt, varför tuberkulosrisken måste utredas innan behandlingen påbörjas.

Ibland har biverkningar såsom förändringar i levervärden (ALAT), blodtryckshöjning, en minskning av antalet vita blodkroppar (leukopeni, neutropeni) samt en förhöjd fettsyrehalt i blodet konstaterats under långtidsbehandling. Dessa kan leda till att behandlingen måste avbrytas. Man kan inte med säkerhet säga om långvarig behandling med tocilizumab ökar risken att insjukna i cancersjukdomar.

Inga erfarenheter av operationer i samband med tocilizumabbehandling finns att tillgå. Beroende på operationens art rekommenderas i allmänhet ett uppehåll i behandlingen i tre veckor före till två veckor efter operation.

Vaccinationer bör ges enligt allmänna rekommendationer, men i fråga om vaccin som innehåller levande sjukdomsalstrare rekommenderas ett sju veckors uppehåll före vaccinering. Behandlingen kan återupptas två veckor efter vaccinering.

Graviditet och amning

Det finns inga tecken på att tocilizumab skulle medföra faror med avseende på graviditetsförloppet eller risker för fostret. Tocilizumab får inte användas under graviditet eller amning om inte tvingande skäl föreligger. Det rekommenderas att man förhindrar graviditet och avstår från amning ännu tre månader efter avslutad behandling. För män finns inga direktiv när det gäller familjeplanering.

Behandlingskontroll

Kontroll av sänka, CRP, blodbild (B-Hb, -Leuk, -Trom) och leverenzzymer (ALAT) rekommenderas med tre veckors intervall under de tre första månaderna och därefter med minst tre månaders intervall. Blodets kolesterol- och triglyceridvärden bör kontrolleras 4–8 veckor efter påbörjad behandling och vid behov även senare. Tocilizumabbehandling kräver uppföljning av specialist väl insatt i behandlingsformen.

Uppföljningstabell

Läkemedel

Tocilizumab
RoActemra®

Före användningen

- La, CRP
- B-Hb
 - Leuk
 - Trom
- S-ALAT

- 3 mån. var 4:e vecka

- La, CRP
- B-Hb
 - Leuk
 - Trom
- S-ALAT

efter 3 mån. var 3:e mån.

- La, CRP
- B-Hb
 - Leuk
 - Trom
- S-ALAT

Annat anmärkningsvärt

Blodets fettvärden bör kontrolleras 4-8 veckor efter insättning.
Infektioner.

Uppehåll i samband med operation bör övervägas.

Uppdaterad 20.10.2017